

NUJNI DEDIČI

© Uradni list Republike Slovenije, 2012. Vse pravice pridržane.

Brez pisnega dovoljenja založnika je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, pre-delava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranitvijo v elektronski obliki. Tako ravnanje je, razen v primerih iz 46. do 57. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, kršitev avtorske pravice.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

351.778.511(497.4)

PAVLIN, Sabina, pravnica

Nujni dediči / Sabina Pavlin. - 1. natis. - Ljubljana : Uradni list Republike Slovenije, 2012

ISBN 978-961-204-492-3

260290048

dr. Sabina Pavlin

NUJNI DEDIČI

LJUBLJANA 2012

Vsebina

Predgovor	17
Zakonodaja	19
Zakonodajno gradivo	25
Odločitve sodišč	27
SKOZI ZGODOVINO	47
1. UVOD	49
2. PRVE ZASNOVE DEDNEGA PRAVA NA SLOVENSKEM	51
2.1. »Pravo« starih Slovanov	51
2.2. Prva dednopravna pravila	52
2.3. Prvi zacetki oporočnega dedovanja	52
3. RECEPCIJA RIMSKEGA (DEDNEGA) PRAVA	55
3.1. Formalna (pravna) ureditev oporočnega dedovanja	55
3.2. Razvoj (starega) rimskega dednega prava	56
3.2.1. Uvod	56
3.2.2. Zakonik dvanajstih plošč	57
3.2.3. Formalna pravica do nujnega dedovanja	58
3.2.4. <i>Bonorum possessio contra tabulas</i>	59
3.2.5. Materialna pravica do nujnega dedovanja (inoficiozna tožba)	60
3.2.6. Uvedba nujnega deleža (<i>portio legitima</i>)	61
3.2.7. <i>Actio ad supplendam legitimam</i>	62
3.2.8. <i>Querela inofficiosae donatis</i>	63
3.2.9. <i>Querela inofficiosae dotis</i>	63
3.2.10. <i>Lex (quarta) Falcidia</i>	63
3.3. Združitev formalne in materialne pravice do nujnega dedovanja (Justinijan)	63
3.4. Združitev staroslovanskega običaja ohranjanja premoženja v družini in rimske tradicije oporočne svobode	64

4. STARA AVSTRIJSKA ZAKONODAJA	67
4.1. Prva enotna kodifikacija civilnega prava na slovenskem ozemlju	67
4.2. Pravica do nujnega deleža	68
4.3. Sistem denarne odprave (nujni delež kot obligacijska pravica)	68
4.4. Krog nujnih dedičev	69
4.5. Dedna nevrednost, razdedinjenje	69
4.6. Odmera nujnega deleža	70
4.7. Vračunanje (kolacija)	70
5. JUGOSLOVANSKI PREDPISI O DEDOVANJU	71
5.1. Pravica do nujnega deleža	71
5.2. Francoski sistem rezerve	72
5.3. Sistem pravice do nujnega deleža kot dedne pravice	72
5.4. Krog nujnih dedičev	72
5.5. Velikost nujnega deleža	74
5.6. Odmera in prikrajšanje nujnega deleža	74
5.7. Vračunanje (kolacija)	74
5.8. Dedna nevrednost, razdedinjenje	75
NUJNI DEDIČI PO VELJAVNI UREDITVI	77
6. UVOD	79
6.1. Posamični nujni delež in skupni nujni delež ali rezerva ter razpoložljivi del zapuščine	79
6.2. Obračunska vrednost zapuščine	80
6.3. Prikrajšanje nujnega deleža	80
6.4. Krog nujnih dedičev in velikost njihovih nujnih deležev	81
7. PRAVNA NARAVA PRAVICE DO NUJNEGA DELEŽA	83
7.1. Nujno dedovanje kot zakonito dedovanje posebne vrste	83
7.2. Dva koncepta pravne narave pravice do nujnega deleža	84
7.3. Pravna narava pravice do nujnega deleža po ZD	84
7.3.1. Posebna oporočna odredba, da nujni dedič dobi delež v določenih stvareh, pravicah ali denarju	85
7.3.2. Naklonitev volila nujnemu dediču	88
7.3.3. Pravica do nujnega deleža, vezana na pogoj ali rok	89
7.4. Pravna narava pravice do nujnega deleža pri dedovanju zaščitenih kmetij	89

8. PRAVNI POLOŽAJ (PRAVICE IN OBVEZNOSTI) NUJNEGA DEDIČA	93
8.1. Uvod.....	93
8.1.1. Pravni položaj nujnega dediča kot univerzalnega pravnega naslednika.....	93
8.1.2. Pravni položaj nujnega dediča kot upnika	94
8.2. Odgovornost nujnega dediča za zapustnikove dolgove.....	94
8.2.1. Splošno	94
8.2.2. Dolgoročni zapustnik in dolgoročni zapuščine	94
8.2.3. Vrste odgovornosti za zapustnikove dolgove	95
8.2.4. Obseg odgovornosti in pogoji za odgovornost nujnega dediča za zapustnikove dolgove.....	96
8.3. Odgovornost nujnega dediča za volila	98
8.4. Odgovornost nujnega dediča za druga bremena (naloge), ki mu jih je naložil oporočitelj	99
8.5. Odgovornost nujnega dediča za povrnitev vrednosti socialne pomoči, ki jo je prejemał zapustnik	100
8.6. Pravni položaj nujnega dediča po ZDKG	100
9. PRIDOBITEV IN PRAVNO VARSTVO PRAVICE DO NUJNEGA DELEŽA ...	101
10. KROG NUJNIH DEDIČEV	109
10.1. Krog nujnih dedičev po ZD	109
10.1.1. (Splošni in posebni) pogoji za pridobitev pravice do nujnega deleža	109
10.1.2. Osebe z lastnostjo nujnega dediča <i>in abstracto</i>	109
10.1.2.1. <i>Absolutni in relativni nujni dediči</i>	109
10.1.2.2. <i>Nezakonski otroci</i>	111
10.1.2.3. <i>Domneva o življenu spopetega otroka</i>	111
10.1.2.4. <i>Popolna in nepopolna posvojitev</i>	111
10.1.2.5. <i>(Heteroseksualni) zunajzakonski partner</i>	112
10.1.2.6. <i>Istospolni partner v registrirani istospolni partnerski skupnosti (ozioroma partner v partnerski in zunajpartnerski skupnosti po predvideni novi ureditvi)</i>	112
10.1.2.7. <i>Po slovenskem pravu so torej lahko nujni dediči:</i>	113
10.1.3. Nujni dediči <i>in concreto</i>	113
10.2. Krog nujnih dedičev po ZDKG	115
11. DOLOČANJE VELIKOSTI NUJNEGA DELEŽA	119
11.1. Določanje velikosti nujnega deleža po ZD	119
11.1.1. Kvota	119
11.1.2. Možnosti zmanjšanja ali povečanja (rednega, tj. zakonitega) dednega deleža ..	120
11.1.3. Dedna nevrednost, razdelenje	120
11.1.4. Odpoved neuvedenemu dedovanju	121
11.1.5. Neuveljavljanje nujnega deleža (odpoved nujnemu deležu)	121
11.1.6. Upoštevanje zakonitih dedičev, ki ne morejo biti nujni dediči	123
11.2. Določanje velikosti nujnega deleža po ZDKG	124

12. POSAMEZNI UPRAVIČENCI IN VELIKOST NJIHOVIH NUJNIH DELEŽEV	127
12.1. Zapustnikovi potomci, posvojenci in njihovi potomci	127
12.1.1. Krog upravičencev	127
12.1.1.1. <i>Potomci</i>	127
12.1.1.2. <i>Posvojenici in njihovi potomci</i>	129
12.1.1.3. <i>Domneva o življenju spočetega otroka</i>	130
12.1.2. Velikost nujnega deleža	132
12.1.2.1. <i>Nujni delež znaša polovico zakonitega dednega deleža</i>	132
12.1.2.2. <i>Zakoniti dedni delež</i>	132
12.1.2.3. <i>Možnosti zmanjšanja ali povečanja zakonitega dednega deleža</i>	132
12.2. Zapustnikov zakonec	141
12.2.1. Krog upravičencev	141
12.2.1.1. <i>Zakonec</i>	141
12.2.1.2. <i>(Heteroseksualni) zunajzakonski partner</i>	144
a) <i>Življenjska skupnost, po vsebini taka, kot je življenjska skupnost, ki obstaja med zakoncema</i>	145
b) <i>Življenjska skupnost traja dalj časa pred smrtjo in do smrti zapustnika, po katerem naj deduje partner</i>	147
c) <i>(Ne)obstoj okoliščin, zaradi katerih bi bila morebitna zakonska zveza med zunajzakonskima partnerjema neveljavna</i>	149
12.2.1.3. <i>(Heteroseksualni) zunajzakonski partner po morebitni novi ureditvi</i>	150
12.2.1.4. <i>Ugotavljanje oziroma uveljavljanje (ne)obstoja dedne pravice zakonca oziroma zunajzakonskega partnerja</i>	150
a) <i>Splošno</i>	150
b) <i>Reševanje vprašanja (ne)obstoja oziroma (ne)veljavnosti zakonske zveze</i>	151
c) <i>Reševanje vprašanja (ne)obstoja zunajzakonske skupnosti</i>	152
12.2.1.5. <i>Istospolni partner (oziroma partner v partnerski in zunajpartnerski skupnosti po predvideni novi ureditvi)</i>	156
12.2.2. Velikost nujnega deleža	158
12.2.2.1. <i>Nujni delež znaša polovico zakonitega dednega deleža</i>	158
12.2.2.2. <i>Zakoniti dedni delež</i>	159
12.2.2.3. <i>Možnosti zmanjšanja ali povečanja zakonitega dednega deleža</i>	159
12.3. Zapustnikovi starši	165
12.3.1. Krog upravičencev	165
12.3.1.1. <i>Starši</i>	165
12.3.1.2. <i>Posvojitelji</i>	166
12.3.2. Velikost nujnega deleža	166
12.3.2.1. <i>Nujni delež znaša tretjino zakonitega dednega deleža</i>	166
12.3.2.2. <i>Zakoniti dedni deleži</i>	166
12.3.2.3. <i>Možnosti zmanjšanja ali povečanja zakonitega dednega deleža</i>	167
12.4. Zapustnikovi bratje in sestre	170
12.4.1. Krog upravičencev	170
12.4.1.1. <i>Bratje in sestre</i>	170
12.4.1.2. <i>Posvojeni bratje in sestre</i>	172
12.4.1.3. <i>Domneva o življenju spočetega brata in sestre</i>	172

12.4.2.	Posebni pogoj: trajna nezmožnost za delo in pomanjkanje potrebnih sredstev za življenje	173
12.4.3.	Velikost nujnega deleža	175
	12.4.3.1. <i>Nujni delež znaša tretjino zakonitega dednega deleža</i>	175
	12.4.3.2. <i>Zakoniti dedni deleži</i>	175
	12.4.3.3. <i>Možnosti zmanjšanja zakonitega dednega deleža</i>	176
12.5.	Zapustnikovi starci starši (dedi in babice).....	178
12.5.1.	Krog upravičencev	178
	12.5.1.1. <i>Stari starši</i>	178
	12.5.1.2. <i>Starši posvojiteljev</i>	178
12.5.2.	Posebni pogoj: trajna nezmožnost za delo in pomanjkanje potrebnih sredstev za življenje	178
12.5.3.	Velikost nujnega deleža	179
	12.5.3.1. <i>Nujni delež znaša tretjino zakonitega dednega deleža</i>	179
	12.5.3.2. <i>Zakoniti dedni deleži</i>	179
13.	DOLOČANJE VREDNOSTI (UGOTOVLJENE VELIKOSTI) NUJNIH DELEŽEV (NA PODLAGI OBRAČUNSKE VREDNOSTI ZAPUŠČINE)	181
13.1.	Uvod	181
13.2.	Ugotavljanje čiste vrednosti zapuščine	184
13.2.1.	Korak 1: ugotavljanje aktive	184
	13.2.1.1. <i>Aktiva</i>	184
	13.2.1.2. <i>Ocenitev vrednosti aktive</i>	188
13.2.2.	Korak 2: izločitve	189
	13.2.2.1. <i>Uvod</i>	189
	13.2.2.2. <i>Izločitev v korist potomcev</i>	189
	a) <i>Uvod</i>	189
	b) <i>Krog upravičencev</i>	190
	c) <i>Pogoji za izločitev dela zapuščine v korist potomcev</i>	192
	i. <i>Skupnost življenja z zapustnikom</i>	192
	ii. <i>Pomoč pri pridobivanju, ki ima za posledico povečanje ali ohranitev vrednosti zapustnikovega premoženja</i>	194
	č) <i>Uveljavljanje pravice do izločitve v korist potomcev</i>	196
	d) <i>(Ne)zastaranje pravice zahtevati izločitev v korist potomcev</i>	210
	e) <i>Pravne posledice izločitve v korist potomcev</i>	211
	13.2.2.3. <i>Izločitev v korist potomcev po ZDKG</i>	211
	13.2.2.4. <i>Izločitev dela premoženja, ustrezajočega vrednosti pomoči, ki jo je zapustnik prejel v skladu s predpisi o socialnem varstvu</i>	214
	a) <i>Uvod</i>	214
	b) <i>Pomoč, ki jo je zapustnik prejema v skladu s predpisi o socialnem varstvu</i>	215
	c) <i>Uveljavljanje izločitve oziroma odločanje o izločitvi dela premoženja, ki ustreza vrednosti pomoči, ki jo je prejema zapustnik</i>	216
	č) <i>Odpoved pravici do povračila pomoči</i>	222

13.2.2.5.	<i>Izločitev gospodinjskih predmetov</i>	222
a)	<i>Uvod</i>	222
b)	<i>Krog upravičencev</i>	222
c)	<i>Pravni standard istega gospodinjstva z zapustnikom</i>	223
č)	<i>Pojem gospodinjskih predmetov</i>	225
d)	<i>Pravna narava izločitve gospodinjskih predmetov</i>	226
e)	<i>Uveljavljanje izločitve oziroma odločanje o izločitvi gospodinjskih predmetov</i>	228
f)	<i>Zastaranje pravice do izločitve gospodinjskih predmetov</i>	230
g)	<i>Posledice izločitve gospodinjskih predmetov</i>	231
13.2.2.6.	<i>Druge izločitve</i>	231
13.2.3.	<i>Korak 3: ugotavljanje pasive</i>	231
13.2.3.1.	<i>Zapustniki dolgov</i>	231
13.2.3.2.	<i>Stroški za popis in (o)cenitev zapuščine</i>	232
13.2.3.3.	<i>Pogrebni stroški</i>	232
13.2.3.4.	<i>Ocenitev vrednosti pasive</i>	233
13.2.4.	<i>Končni izračun čiste vrednosti zapuščine</i>	233
13.3.	<i>Ugotavljanje obračunske vrednosti zapuščine</i>	234
13.3.1.	<i>Korak 4: ugotavljanje vrednosti daril</i>	234
13.3.1.1.	<i>Prištevanje vrednosti daril k čisti vrednosti zapuščine</i>	234
13.3.1.2.	<i>Prištevanje vrednosti daril k čisti vrednosti zapuščine/vračunanje daril (in volil) v dedni delež</i>	235
13.3.1.3.	<i>Pojem darila</i>	237
a)	<i>Prikrito darilo</i>	238
b)	<i>Mešani pravni posel, mešano darilo</i>	240
c)	<i>Darilo za primer smrti</i>	241
č)	<i>Stroški za preživljjanje kot darilo</i>	243
d)	<i>Zavarovanje kot darilo</i>	243
e)	<i>Pogodba o izročitvi in razdelitvi premoženja – izročilna pogodba</i>	244
f)	<i>Pogodba o dosmrtnem preživljjanju</i>	255
g)	<i>Pogodba o preužitku</i>	264
h)	<i>Sklepno: kaj vse se torej šteje za darilo?</i>	266
13.3.1.4.	<i>Določitev vrednosti darila</i>	267
a)	<i>Osnovno pravilo pri določanju vrednosti darila</i>	267
b)	<i>Plodovi in koristi</i>	268
c)	<i>Vrednost podarjenega denarja</i>	269
č)	<i>Vrednost darovanih periodičnih izplačil</i>	269
d)	<i>Vrednost zavarovanja kot darila</i>	269
e)	<i>Vrednost darila po pogodbi, v kateri je dogovorjeno dosmrtno preživljjanje ali podobna obveznost ene stranke</i>	270
13.3.1.5.	<i>Pravila o prištevanju vrednosti daril k čisti vrednosti zapuščine</i>	271
a)	<i>Vrednost daril, ki jih je zapustnik na kakršenkoli način dal tistemu, ki bi po zakonitem dedovanju prišel v poštev kot dedič, in vrednost daril, ki jih je zapustnik v zadnjem letu svojega življenja dal drugim osebam, ki niso zakoniti dediči</i>	272

i.	<i>Darilo zakonitemu dediču/darilo drugi osebi</i>	272
ii.	<i>Darilo zakonitemu dediču in abstracto/darilo zakonitemu dediču in concreto</i>	273
iii.	<i>Posebnost pri pogodbi o izročitvi in razdelitvi premoženja (izročilni pogodbi)</i>	276
iv.	<i>Posebnost pri pogodbi o dosmrtnem preživljanju</i>	279
b)	<i>Vrednost daril, danih dedičem, ki se odpovedo dediščini</i>	280
i.	<i>Odpoved dedovanju</i>	280
ii.	<i>Odpoved neuvedenemu dedovanju</i>	280
iii.	<i>Darila, dana razdedinjenemu ali dedno nevrednemu</i>	281
c)	<i>Vrednost daril, za katera je zapustnik odredil, naj se dedič ne vračunajo v dedni delež</i>	281
č)	<i>Običajna manjša darila</i>	282
d)	<i>Vrednost privilegiranih daril (daril, danih v dobrodelne in druge človekoljubne namene, in daril, ki se po zakonu ne vračunajo dediču v njegov dedni delež)</i>	283
i.	<i>Vrednost daril, danih v dobrodelne in druge človekoljubne namene</i>	283
ii.	<i>Vrednost daril, ki se po zakonu ne vračunajo dediču v njegov dedni delež</i>	283
13.3.2.	Končni izračun obračunske vrednosti zapuščine	286
13.3.3.	Napotitev na pravdo, če so med dediči sporna dejstva	286
14. PRIKRAJŠANJE NUJNEGA DELEŽA IN PRAVNA SREDSTVA ZA ODPRAVO TEGA	289	
14.1.	Prikrajšanje nujnega deleža	289
14.1.1.	Pojem prikrajšanja nujnega deleža	289
14.1.2.	Način odpravljanja prikrajšanja nujnega deleža	289
14.1.3.	Zmanjšanje oporočnih razpolaganj in vrnitev daril/vračunanje daril in volil v dedni delež	290
14.1.4.	Prikrajšanje nujnega deleža, če ni zapuščine	291
14.1.5.	Različen možni obseg prikrajšanja nujnega deleža	292
14.1.6.	Na prikrajšanje nujnega deleža sodišče ne pazi po uradni dolžnosti	293
14.2.	Vračunanje daril in volil v dedni delež (kolacija, <i>collatio bonorum</i>) ..	293
14.2.1.	Uvod	293
14.2.1.1.	<i>Pomen vračunanja pri odpravljanju prikrajšanja nujnega deleža</i>	293
14.2.1.2.	<i>Namen kolacije</i>	294
14.2.1.3.	<i>Vračunanje ex lege</i>	296
14.2.1.4.	<i>Vračunanje daril in volil v dedni delež zakonitih dedičev</i>	296
14.2.1.5.	<i>Odpust(itev) vračunanja</i>	296
14.2.1.6.	<i>Vračunanje daril in volil v korist, ki so jo prejeli oporočni dediči</i>	297
14.2.1.7.	<i>Kdo ima pravico zahtevati vračunanje</i>	298
14.2.1.8.	<i>Podedljivost pravice in dolžnosti vračunanja</i>	299

14.2.2.	Darilo kot predmet vračunanja	299
14.2.2.1.	<i>Darila, ki so predmet vračunanja</i>	299
14.2.2.2.	<i>Darila, ki niso predmet vračunanja</i>	300
a)	<i>Darila, ki niso predmet vračunanja po zapustnikovi volji (oprstitev, odpust vračunanja)</i>	300
b)	<i>Darila, ki niso predmet vračunanja po zakonu</i>	301
14.2.2.3.	<i>Vračunanje daril, danih tistim, ki ne dedujejo</i>	303
14.2.2.4.	<i>Vračunanje darila, ki ga je dobil prednik, namesto katerega deduje dedič</i>	304
14.2.3.	Volilo kot predmet vračunanja	305
14.2.3.1.	<i>Volila, ki so predmet vračunanja</i>	305
14.2.3.2.	<i>Volila, ki niso predmet vračunanja</i>	305
a)	<i>Volila, ki niso predmet vračunanja po zapustnikovi volji</i>	305
b)	<i>Volila, ki niso predmet vračunanja po zakonu</i>	307
14.2.3.3.	<i>Vračunanje volil, danih tistim, ki ne dedujejo</i>	307
14.2.4.	Način in postopek vračunanja	308
14.2.4.1.	<i>Uveljavljanje zahteve za vračunanje</i>	308
14.2.4.2.	<i>Rok za uveljavljanje zahteve za vračunanje ali ugovora proti vračunanju</i>	308
14.2.4.3.	<i>Vsebina zahteve za vracunanje</i>	310
14.2.4.4.	<i>Pravdni postopek ob sporu o dejstvih</i>	311
14.2.4.5.	<i>Možnost izbiре načina vračunanja darila ali volila v dedni delež (idealna ali realna kolacija)</i>	314
14.2.4.6.	<i>Postopek vračunanja daril</i>	314
a)	<i>Računska (idealna) kolacija</i>	314
b)	<i>Realna kolacija</i>	317
14.2.4.7.	<i>Postopek vračunanja volil</i>	318
a)	<i>Računska (idealna kolacija)</i>	318
b)	<i>Realna kolacija</i>	320
14.2.4.8.	<i>Postopek hkratnega vračunanja daril in volil v dedni delež</i>	320
14.2.4.9.	<i>Vračunanje daril in volil nujnemu dediču</i>	322
14.2.4.10.	<i>Vračunanje po ZDKG</i>	328
14.3.	Zmanjšanje oporočnih razpolaganj in vrnitev daril	328
14.3.1.	Uvod	328
14.3.1.1.	<i>Obračunska vrednost zapuščine</i>	328
14.3.1.2.	<i>Uveljavljanje zahtevkov zaradi prikrajšanja nujnega deleža in priznanje oporoke</i>	330
14.3.1.3.	<i>Relativna neučinkovitost oporočnih razpolaganj in daril</i>	331
14.3.1.4.	<i>Kdo lahko uveljavlja zmanjšanje oporočnih razpolaganj in vrnitev daril zaradi prikrajšanja nujnega deleža</i>	331
14.3.1.5.	<i>Proti komu je mogoče uveljavljati zmanjšanje oporočnih razpolaganj in vrnitev daril zaradi prikrajšanja nujnega deleža</i>	333
14.3.1.6.	<i>Pri prikrajšanju nujnega deleža se upoštevajo tudi oporočna razpolaganja in darila v korist nujnih dedičev</i>	333

14.3.2.	Zmanjšanje (redukcija) oporočnih razpolaganj	335
14.3.2.1.	<i>Zmanjšanje ali odprava oporočnih razpolaganj kot primarno sredstvo za odpravo prikrajšanja nujnega deleža</i>	335
14.3.2.2.	<i>Sorazmerno zmanjšanje vseh oporočnih razpolaganj</i>	335
14.3.2.3.	<i>Zmanjšanje oporočnih razpolaganj, odrejenih v korist nujnih dedičev ...</i>	336
14.3.2.4.	<i>Privilegirani dediči, privilegirana volila</i>	337
14.3.2.5.	<i>Sorazmerno zmanjšanje volil, naloženih oporočnemu dediču ali volilojemniku</i>	337
14.3.2.6.	<i>Uveljavljanje zmanjšanja oporočnih razpolaganj</i>	338
14.3.3.	Vrnitev (restitucija) daril	347
14.3.3.1.	<i>Subsidiarnost zahtevka za vrnitev daril</i>	347
14.3.3.2.	<i>Predmet vrnitve so lahko le darila, ki se upoštevajo v okviru obračunske vrednosti zapuščine</i>	348
14.3.3.3.	<i>Vrstni red vračanja daril</i>	348
14.3.3.4.	<i>Prikrajšanje nujnega deleža zaradi darila, danega drugemu nujnemu dediču</i>	351
14.3.3.5.	<i>Uveljavljanje vrnitev daril(a)</i>	351
14.3.4.	Rok za vložitev zahtevkov za zmanjšanje oporočnih razpolaganj in vrnitev daril	368
14.3.4.1.	<i>Zakonska določba 41. člena ZD</i>	368
14.3.4.2.	<i>Pravna narava rokov za uveljavljanje zahtevka za zmanjšanje oporočnih razpolaganj in zahtevka za vrnitev daril zaradi prikrajšanja nujnega deleža</i>	369
14.3.4.3.	<i>Začetek in tek rokov iz 41. člena ZD</i>	369
14.3.5.	Posebne omejitve razpolaganja s pravnimi posli za življjenja po ZDKG	370
15. OMEJITEV ALI IZKLJUČITEV (PRENEHANJE) PRAVICE DO NUJNEGA DELEŽA		371
15.1.	Dedna nevrednost (<i>indignitas</i>)	371
15.1.1.	Uvod	371
15.1.1.1.	<i>Neobstoj dedne nevrednosti kot eden od osnovnih pogojev za dedovanje</i>	371
15.1.1.2.	<i>Pojem dedne (ne)sposobnosti – (in)capacitas</i>	371
15.1.1.3.	<i>Pojem dedne (ne)vrednosti – (in)dignitas</i>	372
15.1.1.4.	<i>Namen instituta dedne nevrednosti</i>	372
15.1.1.5.	<i>Pravna narava dedne nevrednosti</i>	372
15.1.2.	Razlogi za dedno nevrednost	373
15.1.2.1.	<i>Uvod</i>	373
15.1.2.2.	<i>Kdaje (nujni) dedič dedno nevreden</i>	373
a)	<i>Odvzem zapustnikovega življjenja ali streženje po njem</i>	374
b)	<i>Dejanja, s katerimi kdo zapustniku odvzame svobodo testiranja ozioroma prepreči izpolnitve njegove poslednje volje</i>	376
c)	<i>Opustitev dolžnosti preživljjanja zapustnika ali dajanja potrebne pomoči zapustniku</i>	378

15.1.3.	Pogoji za obstoj dedne nevrednosti	383
15.1.4.	Ugotavljanje oziroma uveljavljanje dedne nevrednosti	383
15.1.5.	Pravne posledice dedne nevrednosti	386
15.1.6.	Prenehanje dedne nevrednosti zaradi zapustnikove odpustitve	388
15.1.7.	Posebnosti glede dedne nevrednosti po ZDKG	390
15.2.	Razdelenje nujnega dediča in odvzem nujnega deleža v korist potomcev	390
15.2.1.	Uvod	390
15.2.2.	Razdelenje nujnega dediča (<i>exhereditatio ob iusta causa ali exhereditatio nota causa</i>)	391
15.2.2.1.	<i>Pojem razdelenja</i>	391
15.2.2.2.	<i>Razlogi za razdelenje</i>	392
a)	<i>Hujša kršitev zakonite ali moralne dolžnosti, kijo ima nujni dedič do zapustnika</i>	393
b)	<i>Hujše naklepno kaznivo dejanje nujnega dediča zoper zapustnika ali zoper njegovega zakonca, otroka, posvojenca ali starše</i>	397
c)	<i>Brezdelje in siceršnje nepošteno življenje dediča</i>	398
15.2.2.3.	<i>Pogoji za veljavnost razdelenja</i>	399
a)	<i>Pojem oporoke</i>	400
15.2.2.4.	<i>Ugotavljanje oziroma uveljavljanje razlogov za razdelenje</i>	402
15.2.2.5.	<i>Pravne posledice razdelenja</i>	407
15.2.2.6.	<i>Prenehanje razdelenja zaradi zapustnikovega preklica</i>	410
15.2.3.	Odvzem nujnega deleža v korist potomcev razdelenjene ali razdelenje v dobrem namenu (<i>exhereditatio bona mente</i>)	410
15.2.3.1.	<i>Pojem odvzema nujnega deleža</i>	410
15.2.3.2.	<i>Razloga za odvzem nujnega deleža v korist potomcev</i>	412
a)	<i>Prezadolženost</i>	412
b)	<i>Zapravljivost</i>	413
15.2.3.3.	<i>Pogoji, da je odvzem nujnega deleža veljaven</i>	414
15.2.3.4.	<i>Ugotavljanje oziroma uveljavljanje razlogov za odvzem nujnega deleža</i>	414
15.2.3.5.	<i>Posledice odvzema nujnega deleža v korist potomcev</i>	415
15.2.4.	Razdelenje in odvzem nujnega deleža v korist potomcev po ZDKG	415
15.2.5.	Razdelenje/prezrtje nujnega dediča	415
15.3.	Pogodbena odpoved (pričakovani) pravici do nujnega deleža	416
15.3.1.	Temeljno o odpovedi neuvedenemu dedovanju	416
15.3.2.	Odpoved neuvedenemu dedovanju/odpoved dedičini	417
15.3.3.	Pravni položaj prednika	418
15.3.4.	Pravni položaj odpovedujočega se	419
15.3.5.	Pogoji za veljavnost sporazuma	420
15.3.6.	Reševanje sporov iz sporazuma o odpovedi neuvedenemu dedovanju	423
15.3.6.1.	<i>Zapuščinski postopek</i>	423
15.3.6.2.	<i>Pravdni postopek</i>	424

15.3.7. Pravni učinki sporazuma o odpovedi neuvedenemu dedovanju	424
15.3.7.1. <i>Obligacijskopravno učinkovanje</i>	424
15.3.7.2. <i>Dednopravno učinkovanje</i>	425
15.4. (Prostovoljno) neuveljavljanje pravice do nujnega deleža	427
Nekaj povzetkov in zaključkov	429
Še nekaj predlogov de lege ferenda	437
Seznam literature	439